

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Marie Žišková, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu **senátu 35 C Krajského soudu v Brně** na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi tímto senátem a **senátem 30 Ca Krajského soudu v Brně**, za další účasti: **1) Sitel, spol. s r. o.**, se sídlem v Praze 4, Baarova 957/15, zastoupené Mgr. Zbyškem Jarošem, advokátem se sídlem v Praze 4, Zelený Pruh 95/97, **2) Ing. M. R.**, o zřízení věcného břemene ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 41/2007,

t a k t o :

P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí Okresního úřadu Vyškov ze dne 12. 12. 2002, čj. RRRÚP 448/02-Kr, o zřízení věcného břemene, **j e** soud v občanském soudním řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, dne 12. 2. 2008 se senát 35 C Krajského soudu v Brně (dále též „civilní senát“) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc, vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a senátem 30 Ca Krajského soudu v Brně (dále též „správní senát“) ve věci žaloby vedené u navrhovatele pod sp. zn. 35 C 41/2007 a týkající se zřízení věcného břemene.

Z návrhu a z předložených soudních spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Městský úřad Vyškov rozhodnutím ze dne 8. 11. 2002, čj. SU-477(02/PO, zamítl návrh účastníka 1) na zřízení věcného břemene (neobratným výrokem „*nevyvlastnil věcné břemeno*“) podle § 91 odst. 3 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, pro stavbu „Tranzitní telekomunikační trasa, úsek Brno – Prostějov v okr. Vyškov“ v rozsahu vyznačeném v geometrickém plánu č. 1271-654/201A o celkové výměře 210,36 m² na pozemcích parc. č. 2056/8 a 2056/9, zapsaných na LV č. 879 v katastrálním území Pustiměř, jejichž vlastníkem je účastník 2). Odvolání účastníka 1) proti tomuto rozhodnutí zamítl Okresní úřad Vyškov rozhodnutím ze dne 12. 12. 2002, čj. RRRÚP 448/02-Kr, a rozhodnutí vydané v I. stupni potvrdil.

Žalobu, kterou účastník 1) proti tomuto rozhodnutí podal u správního soudu, odmítl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 4. 3. 2003, čj. 30 Ca 21/2003 - 13, s tím, že jde o věc soukromoprávní. Současně účastníka poučil o možnosti podat ve lhůtě jednoho měsíce od

právní moci tohoto usnesení žalobu k místně příslušnému okresnímu soudu, jednajícímu v občanském soudním řízení.

Žalobce následně podal žalobu u Okresního soudu ve Vyškově; ten řízení zastavil usnesením ze dne 11. 1. 2007, čj. 4 C 364/2003 - 17, a s ohledem na vývoj judikatury postoupil věc Krajskému soudu v Brně jako soudu správnímu. Krajský soud žalobu opět odmítl usnesením ze dne 5. 9. 2007, čj. 30 Ca 151/2007 - 25, s poukazem na novou zákonnou úpravu (zákon č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění), která svěřila rozhodování ve věcech odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě soudům v občanském soudním řízení, a poučil žalobce o možnosti obrátit se na soud v občanském soudním řízení.

Žalobce tedy podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně; tam byla věc přidělena senátu 35 C, tj. senátu, který rozhoduje v občanském soudním řízení. Tento senát podal v úvodu označený návrh na řešení kompetenčního sporu, v němž tvrdil, že v daném případě nelze použít závěry, které zvláštní senát vyslovil v usnesení ze dne 8. 6. 2007, čj. Konf 4/2007 - 6, neboť zatímco ve věci, v níž rozhodoval zvláštní senát, k vyvlastnění skutečně došlo, v předkládaném případě byl návrh na vyvlastnění z formálních důvodů zamítnut, a k vyvlastnění tedy nedošlo. Za této situace nelze přenášet celé věcné projednávání a rozhodnutí až do občanského soudního řízení, neboť v případě kladného rozhodnutí, tj. vyvlastnění nemovitosti, by se věci poprvé meritorně zabýval v rozporu s ústavními principy dělby moci až soud v občanském soudním řízení, a nikoli správní orgán. Ustanovení § 28 zákona o vyvlastnění je tak zapotřebí vykládat restriktivně, tedy že se vztahuje pouze na věci, kde k vyvlastnění před správním orgánem skutečně došlo; jen tehdy lze věc v občanském soudním řízení opětovně projednat (viz díkce § 244 odst. 1 o. s. ř.).

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví zvláštní senát vycházel z toho, že obdobný spor mezi dvěma senáty Krajského soudu v Brně týkající se zřízení věcného břemene ve prospěch účastníka 1) již řešil ve svém usnesení ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 34/2007 - 15. Jelikož sporná právní otázka je v obou věcech zcela totožná, odkazuje zvláštní senát pro stručnost na zmíněné usnesení a zdůrazňuje tyto argumenty:

Podle § 28 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), je k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení – s poznámkou, že jde o § 244 až 250l o. s. ř. – v prvním stupni příslušný krajský soud. Toto pravidlo se přitom uplatní jak tam, kde bylo návrhu na zřízení věcného břemene vyhověno, tak tam, kde byl tento návrh zamítnut. Právě k zamítnutí návrhu došlo v této věci; takové rozhodnutí je navzdory tvrzení civilního senátu Krajského soudu v Brně rozhodnutím meritorním. Civilní senát správně vychází z toho, že pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů věcně – tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. Pokud naopak správní orgán z procesních důvodů věc neprojedná, má zákonnost jeho rozhodnutí přezkoumat správní soud (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006 - 8, dostupné na www.nssoud.cz).

V projednávané věci ovšem správní orgán naložil s návrhem na omezení vlastnického práva ve formě zřízení věcného břemene tak, že jej zamítl věcně, a to pro nesplnění zákonem stanovených podmínek. Dospěl k závěru, že návrhu na vyvlastnění nelze vyhovět, pokud příslušná stavba (položení optických chrániček HDPE k vedení telekomunikační sítě) byla již zhotovena, neboť vyvlastňovat zpětně není možné. Správní orgán zkoumal naplnění podmínek pro omezení vlastnického práva, tj. rozhodoval o tom, zda má být vlastnické právo k pozemku ve prospěch zřizovatele stavby omezeno či nikoli. Nejde zde tedy o případ, kdy by soud v občanském soudním řízení řešil věc samu poprvé.

Ani znění § 28 zákona o vyvlastnění není s tímto závěrem v rozporu: „*věci vyvlastnění*“ je třeba rozumět jak případy, kdy správní orgán návrhu na vyvlastnění vyhověl, tak případy, kdy je pro neplnění zákonných podmínek zamítl. Dvojkolejnost, k níž by vedl krajským soudem zastávaný výklad opačný – tj. že věci, kdy k vyvlastnění došlo, budou řešit soudy v občanském soudním řízení, a věci, v nichž k vyvlastnění nedošlo, budou řešit soudy správní, by totiž vedla k nežádoucím důsledkům, které zákonodárce jistě nezamýšlel. Nelze vyloučit situace, kdy by osoba domáhající se vyvlastnění poté, co správní orgán nevyhověl jejímu návrhu na vyvlastnění nemovitosti, uspěla u správního soudu, který by správnímu orgánu věc vrátil s tím, že za dané skutkové situace je zapotřebí příslušnou nemovitost vyvlastnit. Po vyvlastnění by se ale povinný mohl obrátit na soud v občanském soudním řízení, který by na rozdíl od soudu správního mohl dospět k závěru, že vyvlastnění nemovitosti nepřichází v úvahu, a nemovitost by nevyvlastnil. Rozpor s principem právní jistoty je tu více než zřejmý.

Vzhledem k výše uvedenému zvláštní senát proto vyslovil, že rozhodnout o věci je příslušný soud v občanském soudním řízení.

K postupu správního senátu Krajského soudu v Brně lze ještě podotknout, že tento senát nesprávně v dané věci žalobu odmítl (usnesením ze dne 5. 9. 2007). Obecná úprava v § 46 odst. 2 s. ř. s. totiž nedopadá na případy, kdy spor o věcnou příslušnost vznikne mezi správním senátem krajského soudu a jiným (civilním) senátem téhož soudu. Byl-li adresátem žaloby soud, který je jak soudem věcně příslušným k projednání žaloby ve správním soudnictví, tak i soudem věcně příslušným k projednání žaloby podle části páté občanského soudního řádu, tedy tentýž soud, měl správní senát Krajského soudu v Brně tuto věc bez procesního rozhodování předat přímo podle rozvrhu práce tomuto senátu. Ten pak, v případě nesouhlasu s takovým předáním, měl postupovat podle § 104b odst. 3 o. s. ř. a podat návrh zvláštnímu senátu (srov. k tomu také zrcadlově opačné ustanovení § 46 odst. 4 s. ř. s.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Krajský soud v Brně proto bude pokračovat v občanském soudním řízení v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. září 2008

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu